

M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının 2011-ci il fəaliyyəti haqqında hesabat

M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası Azərbaycanda kitabxana işi sahəsində dövlət siyasətini həyata keçirən, milli nəşrləri, xarici ölkələrdə Azərbaycan dilində nəşr olunmuş çap məhsullarını və Azərbaycan müəlliflərinin əsərlərini, dünya əhəmiyyətli nəşrləri, o cümlədən xarici dillərdə çap olunmuş məlumat daşıyıcılarını toplayıb mühafizə edən milli xəzinə və dövlət kitabsaxlayıcısıdır.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 15 aprel 2004-cü il tarixli 50 sayılı qərarı ilə kitabxanaya “Milli Kitabxana” statusu verilmişdir və həmin vaxtdan Azərbaycan Milli Kitabxanası (AMK) adlanır.

Hesabat ilində Milli Kitabxananın fəaliyyətinin əsas istiqamətini kitabxana-biblioqrafiya proseslərinin avtomatlaşdırılması, avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemlərinin tətbiqi ilə oxuculara kitabxana xidmətinin müasir tələblərə uyğun qurulmasını təmin etmək, oxuculara və istifadəçilərə virtual rejimdə xidmət göstərmək üçün elektron kitabxananın və elektron kataloqun məlumat bazasının genişləndirilməsi təşkil etmişdir.

2011-ci ildə Milli Kitabxananın strukturunda dəyişiklik olaraq yeni direktor müavini ştatı açılmışdır. 01 mart 2011-ci il tarixindən informasilaşdırma və texnoloji inkişaf üzrə direktor müavini vəzifəsinə Elçin Musayev təyin olunmuşdur.

Milli Kitabxananın 07 sentyabr 2011-ci il tarixli 169 sayılı ““Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsinə dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2011-ci il tarixli 127-IVQD nömrəli Qanunun icrası haqqında” Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin 01 sentyabr 2011-ci il tarixli 395 sayılı əmrinin icrası barədə” əmrinə müvafiq olaraq, kitabxananın 65 yaşa çatmış işçilərinin əmək müqavilələrinə Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsinin 70-ci maddəsinin “e” bəndinə əsasən “dövlət büdcəsindən maliyyələşən müəssisənin işçisi çalışmanın yaş həddinə çatdıqda” əsası ilə xitam verilmişdir.

Elmi işlər üzrə direktor müavini Fazil Məmmədovun əmək müqaviləsinə 16 sentyabr 2011-ci il tarixindən “dövlət büdcəsindən maliyyələşən müəssisənin işçisi çalışmanın yaş həddinə çatdıqda” əsası ilə xitam verilmişdir.

Milli Kitabxananın 10 noyabr 2011-ci il tarixli “Vakant vəzifələrə işçi qəbulu üzrə müsahibə komissiyası yaradılması haqqında” 56 sayılı sərəncamına müvafiq olaraq kitabxanaya işə qəbul olunmaq üçün sənəd təqdim etmiş 32 nəfər 21 noyabr 2011-ci il tarixində müsahibədə iştirak etmək üçün dəvət olunmuşdur. Müsahibədə 27 nəfər iştirak etmiş, 5 nəfər gəlməmişdir. Müsahibə nəticəsində 17 nəfər vakant vəzifələrə qəbul olunmuşdur.

Milli Kitabxanada hazırda 26 şöbə, 48 bölmə fəaliyyət göstərir və burada cəmi 361 nəfər işçi çalışır.

Milli Kitabxananın fondunda 4 545 478 nüsxə ədəbiyyat saxlanılır. “Kitabxana işi haqqında” və “Nəşriyyat işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarına əsasən Milli Kitabxana ölkə ərazisində nəşr olunan kitablardan 4 nüsxə, qəzet və jurnallardan isə 2 pulsuz məcburi nüsxə alır və onların əsasında milli mətbuatın arxiv fondunu yaradır. Bunun nəticəsi olaraq 2011-ci ildə kitabxanaya 21 764 nüsxə yeni ədəbiyyat daxil olmuşdur. Bunun 13 745 nüsxəsi kitab, 8019 nüsxəsi isə digər sənədlərdir.

İl ərzində kitabxananın daimi oxucularının sayı 38 426 nəfər olmuşdur. Virtual oxucuların (saytdan istifadə edənlər) sayı 349 443 nəfər, virtual sifarişin xidmətlərindən istifadə edənlər 1687 nəfər, Rusiya Dövlət Kitabxanasının Dissertasiyaların virtual oxu zalından və Azərbaycanda müdafiə olunmuş dissertasiyaların elektron məlumat bazasından istifadə edənlər 623 nəfərdir. İl ərzində 196 079 nəfər oxucuya, 714 918 nüsxə ədəbiyyatla xidmət edilmişdir.

Oxuculara xidmət şöbəsində il ərzində yardımçı fondlar yoxlanılmış, kataloqla tutuşdurulmuşdur. Yardımçı fondların tərkibi oxucu sorgularına uyğun yeni ədəbiyyatla zənginləşdirilmişdir. Rədd cavablarının sayı minimuma endirilmişdir. Zədələnmiş kitablar bərpa olunaraq oxucuların istifadəsinə verilmişdir.

Kitabxanada kitab, qəzet və jurnalların rəqəmsallaşdırılması və oxuculara elektron informasiya xidmətinin göstərilməsi istiqamətində bir sıra mühüm addımlar atılmışdır. Bu məqsədlə Elektron resurslardan istifadənin təşkili bölməsi yaradılmış, bölməyə tamamilə yeni tələblərə cavab verən xüsusi avadanlıqlar alınaraq ayrı-ayrı qəzet komplektlərinin, kitab və jurnalların çox sürətlə rəqəmsallaşdırılması işinə başlanmışdır. Bu sahədə işlər müvəffəqiyyətlə həyata keçirilir, bir vaxtlar kitabxanaya bir nüsxə daxil olan və arxiv fondunda mühafizə olunan kitabların çox sürətlə elektron versiyaları yaradılır (1-2 saat ərzində) və onlar lokal şəbəkəyə qoyularaq kitabxanada yeni yaradılan Elektron informasiya xidməti şöbəsində oxucuların istifadəsinə verilir. İl ərzində Cari ildə oxucu sorğusu əsasında 426 nüsxə ədəbiyyatın (298 adda kitab, 31 adda jurnal Azərbaycan ədəbiyyatının arxivi fondundan, 9 adda kitab nadir fonddan, 84 adda kitab əsas fonddan, 4 adda kitab Xarici ədəbiyyat fondundan) elektron versiyası hazırlanaraq kitabxananın lokal şəbəkəsində yerləşdirilmişdir. 6991 oxucu üçün kitab, jurnal və qəzet materiallarının müəyyən hissəsinin surəti çəkilmişdir.

Milli Kitabxana hazırda real fəaliyyət göstərən müxtəlif funksional avtomatlaşdırılmış kitabxana sistemi VİRTUA proqramına malikdir. Kitabxana VTLS proqramının bütün modullarını almışdır. Administrator yarım sisteminin köməkliyi ilə mütəxəssislərimiz avtomatlaşdırılmış idarəetmə sisteminin yeni və son versiyasının quraşdırma işlərini başa çatdırıblar.

VTLS/VİRTUA sisteminin əsas üstün cəhətləri aşağıdakılardır:

1. VTLS/VİRTUA proqramı başqa sistemlərlə asan informasiya mübadiləsinə həyata keçirməyə imkan yaradır;
2. Bölgələrdə elektron kataloq yaratmaq üçün əlavə sistem olmadan İnternet

vasitəsilə Milli Kitabxananın sisteminə qoşularaq öz elektron kataloqunu yarada bilərlər.

Bu ilk növbədə kataloqlaşdırma ilə məşğul olan kataloqçulara vaxta qənaət etməyə imkan verir. Onlar sistem vasitəsilə Milli Kitabxananın Elektron kataloquna daxil olaraq lazım olan ədəbiyyatın hazır təsvirini alaraq, oraya sadəcə sənədin olduğu yerin unvanını və mühafizə şifrəsini, kütləvi kitabxanalar üçün KBT indekslərini əlavə edərək özlərinin Elektron kataloqlarını yaradırlar.

Bakının Xətai rayon MKS-i, Quba və Balakən rayonlarının MKS-ləri, İsmayilli rayon Heydər Əliyev Muzey Kitabxanası, Mərdəkan Mədəniyyət Sarayı Kitabxanası, Azərbaycan Turizm İnstitutunun və Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialı kitabxanası, M.Qorki adına MSKF, M.Ə. Sabir adına Şəhər Kitabxana-klub, Milli Aviasiya Akademiyasının kitabxanaları M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının elektron kataloquna qoşularaq artıq öz elektron kataloqlarını yaratmış və məlumat bazasına biblioqrafik yazıları daxil etmişlər. Onların əməkdaşları özlərinin Elektron kataloqlarını yaratmaq üçün şöbədə iki həftəlik, bir aylıq və iki aylıq istehsalat təcrübəsində olaraq, VTLS/VİRTUA proqramında işləmək üçün biliklər əldə etmişlər.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirinin 12 iyul 2011-ci il tarixli Əmrinə müvafiq olaraq Azərbaycan Milli Kitabxanasında nazirliyin kitabxana şəbəkəsinə daxil olan bütün kitabxanaları əhatə edəcək Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Mərkəzinin yaradılması nəzərdə tutulmuşdur. Bu məqsədlə kitabxananın nəzdində server otağından ibarət data mərkəzinin yaradılması və Milli Kitabxananın VİRTUA sistemi əsasında işləyən mərkəzləşdirilmiş avtomatlaşdırılmış idarəetmə sisteminin quraşdırılması nəzərdə tutulmuşdur. Bu məqsədlə tender elan olunaraq müvafiq təşkilat müəyyənləşdirilmiş və ULTRA şirkəti ilə bu işləri görülməsi barədə müqavilə imzalanmışdır. Artıq bugünədək server otağı, data mərkəzin yaradılması işi başa çatdırılmış və avadanlıqlar quraşdırılmışdır. Eyni zamanda xüsusi proqramlar işlənb hazırlanmışdır və onların işə salınması prosesi gedir. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Milli Kitabxana ilə birgə layihəsi olan işlər 2012-ci ildə də davam etdiriləcək və bir neçə pilot rayon, şəhər kitabxanaları seçilərək, onların bazası əsasəndə mərkəzləşdirilmiş avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemi qurulacaqdır. Bununla da nazirliyin kitabxanaları üzrə müvafiq portalın yaradılması, bütün kitabxanaların elektron kataloqunun tərtibi işləri və elektron məlumat bazalarının, elektron kitabxananın yaradılması prosesləri Milli Kitabxananın nəzdindəki idarəetmə mərkəzindən idarə olunacaqdır.

Elektron kataloqun formalaşdırılmasına dəstək şöbəsi 2011- ci ildə kitabxanaya daxil olan Azərbaycan və rus dillərində olan 8519 adda yeni ədəbiyyatı, ümumilikdə isə 24784 adda (20196 adda Azərbaycan, 4588 adda isə rus dilində) ədəbiyyatın biblioqrafik yazısını yaradaraq elektron kataloqun məlumat bazasına daxil etmişdir.

Analitik elektron məlumat bazasının təşkili şöbəsində işlər avtomatlaşdırılmış kitabxana proqramına uyğun olaraq aparılır. Şöbə il ərzində respublikamıza dair və ümumi xarakterli məqalələrin Azərbaycan və rus dilində

38 168 (29 289 Azərbaycan dilində, 8879 rus dilində) analitik-biblioqrafik yazısını elektron katoloqun analitik məlumat bazasına daxil etmişdir. 27 140 (19 426 Azərbaycan dilində, 7714 rus dilində) Azərbaycan və rus dilində məqalələrin tam elektron mətni kitabxananın saytına daxil edilmişdir.

Elektron bazada yığılan materiallar əsasında mədəniyyət, incəsənət və turizmə aid materiallar ayrıca toplanaraq “Mədəniyyət, incəsənət və turizm haqqında yeni ədəbiyyat” adı informasiya bülleteni şəklində ayda bir dəfə 50 nüsxə tirajla nəşr edilir.

Mütəxəssislər üçün istifadəni asanlaşdırmaq məqsədilə göstəricidə kitabların qarşısında şifrələr verilmişdir. Göstəriciyə daxil olunan ədəbiyyat mədəniyyət və incəsənətin müxtəlif sahələri üzrə müvafiq sərlövhələr altında yerləşdirilib.

Diyarşünaslıq elmi biblioqrafiya şöbəsi öz işini yeni informasiya texnologiyaları əsasında qurmuş, istifadəçiləri elektron kataloqda əks olunmuş diyarşünaslıq xarakterli məqalələrin təsviri ilə təmin etmişdir. Cari ildə şöbə Azərbaycanşünaslıq toplu kataloqundan 1990-2007-ci illəri əks etdirən retro kartoçkalı Virtu sistemi ilə kitabxananın elektron kataloquna köçürməsi işini davam etdirmişlər. Bu müddət ərzində elektron kataloqa 9072 biblioqrafik yazı daxil edilmişdir.

Azərbaycan ədəbiyyatının arxivi şöbəsində arxiv fondunu elektron kataloqa köçürməsi işi davam etdirilmişdir. İl ərzində 21 880 biblioqrafik yazı Virtuaya daxil edilmişdir ki, bunun 2000-i qədim ədəbiyyatı əhatə edir.

İl ərzində 3499 ədəbiyyatın elektron versiyası hazırlanmışdır. O cümlədən İrşad (1906-1908), İqbal (1913-1915), İttifaq (1908), Yeni İqbal (1915-1917), Yeni İqdam (1915), Yeni İrşad (1911-1912), Yeni Fikir (1925-1926), Zəngi (1925-1928), Yeni Həqiqət (1911), Yurd (1979, 1983-1986, 1988, 1990-1992), Kaspi (1894), Kəşkül (1883-1891), Kommunist (1921-1928), Günəş (1910), Məlumat (1911), Mizan (1908-1909), Nicat (1910-1911), Odlar yurdu (1988, 1991), Reç (1906 (rus dilində)), Səda (1911), Sədayi-vətən (1911-1912), Sədayi-həqq (1912), Sovqat (1916-1917), Təkamül (1906-1907), Tərəqqi (1908-1909), Hümmət (1917-1918), Şərqi rus (1903-1904) qəzetlərinin və Azərbaycan (1945-2011), Azərbaycanı öyrənmə yolu (1927-1931), Azərb. Ali Pedaqoji İn-tu (1926), Azərbaycan arxivi (1969-1970; 1972-1973; 1975; 1978; 1980; 1982-1989), Babayi-Əmir (1915-1916), Bakı şurasının əxbarı (1928-1929), Dan ulduzu (1926-1927; 1929-1931), Damğa (1924-1925), Dirilik (1914-1916), Əqrəb (1923-1924), Ədəbiyyat cəbhəsində (1930), Ədəbi parçalar (1926), Əkinçi (1921; 1923-1924), Əmək qanunları əxbarı (1927-1928; 1929-1931), Əmək fakültəsi (1924), Zaqafqaziya bolşeviki (1931), Zaq. Xalq Əmək komissarlığı əxbarı (1925-1926), Zənbur (1909-1910; 1917), İqtisadi xəbərlər (1924-1931), İdarəmizin güzgüsü (1923; 1927), Məzəli (1914-1915; 1939), Məktəb (1913-1916; 1920; 1925) jurnallarının elektron versiyası yaradılaraq kitabxananın lokal şəbəkəsinə yerləşdirilmişdir.

Siyasi sənədlər arxivindən 1904-1921-ci illərdə nəşr olunmuş 34 adda qəzet, 18 cild “Kavkazskiy kalendar”; 22 cild “Kavkazskiy sbornik” kitablarının surəti,

Milli arxiv idarəsindən isə “Azərbaycan” (1918-1920) qəzetinin çatışmayan nömrələrinin surəti çəkilərək kitabxanaya gətirilmişdir.

Sorğu informasiya xidməti şöbəsində kitabxana və biblioqrafiya işinə günün tələblərinə uyğun yeni rubrikalar açılmışdır.

Not nəşrləri və səsyazmaları şöbəsində fonoteka fondunun qrammofon vallarının CD-yə köçürülməsi işi davam etdirilmişdir. Belə ki, cari ildə 1000 ədəd qrammofon valı CD-lərə köçürülmüşdür ki, bu işdə milli musiqimizə daha önəmli yer verilmişdir. Bunun əsasında “Azərbaycanın səs xəzinəsi: Milli Kitabxananın Not nəşrləri və Səsyazmaları şöbəsinin fondunda saxlanılan qrammofon vallarından kompakt disklərə (CD) köçürülmüş əsərlər: Kataloq” adlı göstərici çapdan çıxmışdır. İl ərzində 7500 biblioqrafik yazı Virtuaya köçürülmüş, fond yoxlanılmış, 99 not əlyazması şöbəyə daxil olmuşdur.

Elektron Resursların Yaradılması şöbəsi qlobal (<http://www.anl.az>) və lokal (<http://web.anl.az/>) serverlərdə aşağıdakı işləri görmüşdür:

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İLHAM ƏLİYEVİN “Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında” 12 yanvar 2004-cü il tarixli cərəncamı ilə nəşr olunan klassik və müasir Azərbaycan ədəbiyyatı, dünya ədəbiyyatı silsiləsindən əsərlərin kitabxanamızda olan bütün nəşrlərinin elektron versiyasının hazırlanması işi başa çatmışdır.

Müəllif hüquqlarının qorunması qanunlarını rəhbər tutaraq kitabların mühafizəsini təmin etmək, informasiya qıtlığını aradan qaldırmaq məqsədi ilə Milli Kitabxananın fondunda olan nəşrlərin — Qədim və nadir ədəbiyyat nümunələrinin (2879 kitab), müasir ədəbiyyat nümunələrinin və klassiklərimizin ölkəmizdə və ya xaricdə nəşr olunmuş əsərlərinin rus və ingilis dilində nəşrlərinin (1570 kitab), Kitabxanamızın nəşirlərinin (48 kitab) və müəlliflərin öz ərizələri ilə birgə elektron daşıyıcılarda təqdim etdikləri kitabların (178 kitab) əsasında işlənilib hazırlanan elektron resursları saytlarımızın Elektron Kitabxanasında müvafiq dildə, müvafiq bölmələrdə, həmçinin əlifba üzrə yaradılmış səhifələrdə yerləşdirmişdir.

Cari dövrdə şöbədə Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramını rəhbər tutaraq aşağıdakı Elektron Məlumat Bazaları yaradılıb və ya yenidən işlənilərək serverdə yerləşdirilib:

Qara Qarayev, Xocalı (yenidən işlənilmiş), Nəriman Həsənzadə, 31 Mart (yenidən işlənilmiş), Mehriban xanım Əliyeva, Nizami Gəncəvi, Abuzər Xələfov, Nəsir İmanquliyev.

Bu bazalarda əlavə olaraq 372 məqalənin tam mətninin elektron resursu hazırlanaraq yerləşdirilmişdir.

67 adda qəzet və 46 adda jurnalların elektron versiyalarının siyahısı İnternet səhifəmizin, tam mətni isə İntranet səhifəmizin “Dövrü və ardı davam edən nəşrlərin elektron məlumat bazası”nda yerləşdirilmişdir.

“Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”na müvafiq olaraq 2011-ci ildə “Azərbaycan” qəzetinin ilk yarandığı gündən bu günədək (kitabxanamızda, eləcə

də Azərbaycan Milli arxivində olan) bütün nömrələri işlənilib serverdə yerləşdirilmiş, oxucuların istifadəsinə verilmişdir.

2011-ci ildə “Ədəbiyyat” qəzetinin bütün nömrələrinin informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi işi başa çatdırılaraq, 1934-2011-cu illər üzrə nömrələr bərpa olunmuşdur.

4675 ədəd kitab və 21638 nömrə qəzet və jurnal materialları - 26565 resurs hazırlayaraq Elektron Kitabxanamızda həm əlifba, həm də elm sahələri üzrə müvafiq səhifələrdə yerləşdirilərək oxucuların istifadəsinə verilmişdir.

Saytın “Ana səhifə”sində Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və M.F.Axundov adına Milli Kitabxananın birgə “Bərpanəşr” layihəsi əsasında səhifə hazırlanmış, bu layihə əsasında bərpa olmuş 11 kitab həmin səhifədə yerləşdirilmişdir.

Saytın “Ana səhifə”sində “Bizdən soruşun” (Azərbaycan və rus dillərində) adlı düymə işə salınmışdır.

Ümumiyyətlə 2006-2011-cu illərdə Elektron Kitabxanada cəmi 32552 resurs hazırlanıb yerləşdirilmişdir.

Kitab fondlarının mühafizəsi şöbəsinin bütün fondlarında yoxlamalar aparılmışdır. Bunun nəticəsi olaraq rədd cavablarının sayı minimuma enmişdir. IV format ədəbiyyatı münasib yerə, erməni dilində olan jurnallar erməni ədəbiyyatı yerləşən bölməyə köçürülmüş, gürcü dilində olan ədəbiyyat rəflərə səliqə ilə düzülmüşdür.

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin 29 noyabr 2010-cu il tarixli 3188/03 sayılı məktubuna əsasən 1950-ci ilədək çap olunmuş 145 adda qədim uşaq ədəbiyyatı F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasına Akt əsasında verilmişdir.

Rus dilində olan 15 884 nüsxə çoxnüsxəli, ictimai siyasi ədəbiyyat fondan çıxarılaraq aktlaşdırılmışdır. Silinmiş ədəbiyyatın xammalın təkrar emalı müəssisəsinə verilmişdir.

İl ərzində Nadir kitablar fonduna Azərbaycan dilində 8, ərəb dilində 1, rus dilində 96 nüsxə kitab daxil olmuşdur. 445 nüsxə qiymətli və oxucular tərəfindən çox soruşulan ədəbiyyatın surəti çekilib Elektron kitabxanada yerləşdirilmişdir.

Jurnal fondunda az soruşulan köhnə illəri əhatə edən 448 adda 45 938 nüsxə jurnal seçilib Depozitar ədəbiyyat şöbəsinə verilmişdir.

Elektron dissertasiya fondunun təşkili və ondan istifadə şöbəsində 3610 tammətli elektron resurs var. Bunlardan 1048 nüsxəsi aftoreferat, 2562 nüsxəsi isə dissertasiyadır. İl ərzində Rusiya Dövlət Kitabxanasının dissertasiya və avtoreferatlarının tammətli elektron bazasından və Azərbaycanda müdafiə olunmuş dissertasiyaların tam mətnli elektron məlumat bazasından 623 oxucuya virtual xidmət olunub.

2011-ci ildə Çap məhsullarının qeydiyyatı və Milli biblioqrafiya şöbəsi (Kitab Palatası) tərəfindən “Birillik Azərbaycan Kitabıyyatı”nın respublikamızda dərc olunmuş kitabları əhatə edən 1996, 1997 və 2009-cu illərə dair buraxılışları hazırlanmış, “Yeni kitablar” göstəricisinin 2010-cu ilin IV buraxılışı, 2011-ci ilin I,II buraxılışları çap olunmuş, 2011-ci ilin III və IV buraxılışları çapa hazırlanmışdır.

Azərbaycan milli biblioqrafiyasının tərkib hissəsi olan “Azərbaycan kitabı” fundamental biblioqrafiyasının 1940-1960-cı illəri əhatə edən 3-cü cildi çapa hazırdır, müqəddimə yazılmaq üçün mütəxəssislərə təqdim olunmuşdur.

2011-ci ildə Milli Kitabxananın nəşriyyat fəaliyyəti də səmərəli olmuş, 39 adda, 5095 nüsxə, 414.2 ç.v.: biblioqrafiya, biblioqrafik məlumat kitabı, metodik vəsait, metodik tövsiyyələr nəşr edilmişdir. Çap olunan bütün vəsaitlər respublikanın MKS-nə və Bakı şəhər kitabxanalarına vaxtında və operativ surətdə çatdırılmışdır.

Elektron informasiya xidməti və kitabxanalararası abonement şöbəsində il ərzində 3096 oxucu intrnet xidmətlərindən istifadə edib, onların sorğuları üzrə 100 elektron arayış ödənilib.

Ölkədaxili kitab mübadiləsi şöbəsinə cari ildə 30 213 nüsxə kitab daxil olub ki, bunlardan Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 12 yanvar 2004-cü il tarixli sərəncamı ilə nəşr olunmuş 2800 kitab, 14 478 nüsxə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin xəttilə, 3286 nüsxə müəllif hədiyyələri, 3773 nüsxə büdcə hesabına, 4853 nüsxə isə ayrı-ayrı təşkilatlardan, 1023 nüsxə Milli Kitabxananın nəşrləri və Xarici ədəbiyyat və beynəlxalq kitab mübadiləsi şöbəsi tərəfindən daxil olan kitablardır. İl ərzində isə 28 369 nüsxə kitab paylanıb. Ölkədaxili kitab mübadiləsinin xətti ilə xarici ölkə səfirliklərinə, beynəlxalq kitab sərgilərinə və s. 3897 nüsxə kitab göndərilmişdir.

Beynəlxalq KAA yolu ilə 12 xarici dövlətdən - Amerika, İngiltərə, Fransa, Almaniya, Avstraliya, Danimarka, Türkiyə, Rusiya (Sankt Peterburq, Çelyabinsk), Belarus, Ukrayna, Gürcüstan, Qazaxıstan – daxil olan sorğulara cavab olaraq 6 kitab, 11 qəzet və jurnal materialları skaner olunaraq göndərilmişdir. 3096 oxucu INTERNET xidmətlərindən istifadə etmişdir.

Xarici ədəbiyyat və beynəlxalq kitab mübadiləsi şöbəsi il ərzində 901 biblioqrafik yazını Virtuaya daxil etmişdir. Beynəlxalq kitab mübadiləsi ilə əlaqədar 360 kitabxanaya məktub göndərilmiş, 199 cavab alınmışdır. Sorğuları əsasında 996 nüsxə ədəbiyyat milli kitabxanalara göndərilmiş, 701 nüsxə ədəbiyyat isə kitabxanaya daxil olmuşdur.

İl ərzində Rusiya Dövlət kitabxanasına “Бакинский рабочий” və “Азербайджанские известия”, Rusiya Elmi texniki kitabxanasına isə “Зеркало” qəzetləri göndərilmişdir.

Tarix elmləri doktoru, professor, İradə xanım Hüseynova Azərbaycan Milli Kitabxanasının fonduna hədiyyə etdiyi “Историческая энциклопедия Кавказа” dünyanın 64 ölkəsinin Milli Kitabxanasına göndərilmişdir. Milli Kitabxananın ünvanına müxtəlif ölkələrdən (Çexiya, Səudiyyə Ərəbistanı, Malaziya, Lüksemburq və b.) daxil olan məktublar bu kitabın Qafqaz xalqlarının tarixi, mədəniyyəti, ənənələri, iqtisadi inkişafı, məişəti, dünya baxışları, mədəni irsi və folklorunu öyrənmək üçün ən gözəl vasitə olduğunu sübut edir.

Beləliklə, cari ildə milli kitabxanalara, xarici ölkələrdə olan səfirliklərə, beynəlxalq kitab sərgi-yarmarkalara və s. ümumilikdə 4891 ədəbiyyat göndərilmişdir.

Ümumiyyətlə, 2011-ci ildə 103 165 biblioqrafik yazı elektron kataloqa daxil edilmişdir.

Ədəbiyyatın elmi sistemləşdirilməsi və Kitabışləmə və kataloqlaşdırma şöbələrində ədəbiyyata kataloq kartoçkaların yazılması və onların çapı işi artıq avtomatlaşdırılmış qaydada həyata keçirilir.

İl ərzində şöbələrdə mütəmadi olaraq kataloqların elmi, texniki redaktəsi davam etdirilmişdir. Müxtəlif elm və təhsil müəssisələrindən daxil olan məqalələr Ədəbiyyatın elmi sistemləşdirilməsi şöbəsi tərəfindən təsnifləşdirilmişdir.

Kitabxanaçılıq elmi tədqiqat şöbəsi tərəfindən "Azərbaycan kitabxanaları XXI əsrin informasiya məkanında" adlı sorğu-məlumat kitabının V cildi çapdan çıxmışdır. Naxçıvan Muxtar Respublikasının rayonlarını (Babək, Culfa, Kəngərli, Ordubad, Sədərək, Şahbuz, Şərur) əhatə edən bu cildə 212 orta ümumtəhsil məktəbinin kitabxanaları haqqında məlumat öz əksini tapmışdır.

"Azərbaycan kitabxanaları XXI əsrin informasiya məkanında" adlı coxcildli sorğu-məlumat kitabının növbəti cildlərində Gədəbəy, Goranboy, Göyçay, Göygöl, Gəncə şəhəri, Xaçmaz, Xızı, İsmayilli, Kəlbəcər, Kürdəmir, Qax, Quba, Qubadlı, Lerik, Neftçala, Oğuz, Saatlı, Sabirabad, Samux, Salyan, Sumqayıt şəhəri, Şabran, Tovuz və Ucar rayonlarının məlumatlarının yazılışı və yoxlanılması həyata keçirilib. Bu cildlərdə Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin nəzdində olan bütün orta təhsil məktəblərinin kitabxanaları haqqında məlumatlar və statistik göstəricilər öz əksini tapmışdır. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin kitabxana işinin inkişafına və milli mədəniyyətimizin tərəqqisinə dair sərəncamları, habelə bu sərəncamların həyata keçirilməsini təmin edən rəsmi sənədlər, ölkə prezidentinin rayonlara səfərləri və oradakı çıxışları cildlərdə öz əksini tapmışdır.

2011-ci ilin may ayından etibarən kitabxananın saytında "Bizdən soruşun" bölməsi fəaliyyətə başlamışdır. Bu bölməyə daxil olan suallara "Cavablandırılmış suallar" bölməsində cavab verilir. Bu müddət ərzində daxil olmuş 219 sualın 213-ü cavablandırılmışdır.

"Bizdən soruşun" pəncərəsində verilmiş virtual sorğunu 16 virtual oxucu cavablandırmışdır.

İl ərzində oxucular üçün 3 sosioloji sorğu keçirilmişdir. Sifarişlərin gec gəlməsi, Biblioqrafların xidməti və Kitabxanaçıların rəftarı adlı sorğuların hər biri 5 suladan ibarət olmuşdur.

"Sifarişlərin gec gəlməsi" sorğusu zamanı 200 ədəd anket paylanıb, 190 anket cavablanıb, 10 ədəd anket boş qaytarılmışdır. Sorğunun sualları və nəticələri hesabatın sonuna əlavə edilmişdir.

"Biblioqrafların xidməti" mövzusunda keçirilən sorğuda 200 ədəd anket paylanıb və hamısı cavablanmışdır.

"Kitabxanaçıların rəftarı" sorğusu zamanı oxuculara paylanmış 200 anketdən 176-sı cavablandırılmışdır. 11-i geri qaytarılmamış, 13-ü isə boş qaytarılmışdır. Anket sorğunun nəticələrinə əsasən oxucular öz təkliflərini bildirmişlər (Əlavə11).

Kitabxanaların metodik təminatı şöbəsi 2011-ci ilin aprel ayından yeni adla, yeni tərkibdə işə başlamışdır. İlk növbədə şöbənin işçiləri Milli Kitabxanada həyata keçirilən yeni iş üsulları ilə tanış olmaq, onları mənimsək və yerlərdə təbliğ etmək

məqsədlə kitabxana daxilində stajorluq keçmiş, bütün şöbələrin işi ilə yaxından tanış olmuşlar.

Kitabxananın 3 nəfər əməkdaşı – Kitabxanaların metodik təminatı şöbəsinin müdiri Adilə Abdullayeva, şöbənin baş biblioqrafı Sevinc Əliyeva və İnfrastrukturun təşkili və proqram təminatı şöbəsinin baş kitabxanaçısı İlham Quliyeva Astara rayonuna ezam olunmuşlar. Əməkdaşlarımız Heydər Əliyev Mərkəzinin Elektron kitabxanasının 3500 nüsxədən ibarət fondunu kitabxana təsnifatına uyğun rəflərdə yerləşdirdikdən sonra elektron kitabxanada olan 20 kompyuterin İnternetə qoşulmasını təmin etmişlər. Heydər Əliyev Mərkəzinin Elektron kitabxanasının işçilərinə saytlarda axtarış aparmaq qaydalarını öyrətmiş və Milli Kitabxananın saytı barədə geniş məlumat vermişlər. Aprel ayının 15-i Adilə Abdullayeva Astara rayon Heydər Əliyev Mərkəzinin Elektron kitabxanasının açılış mərasimində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə kitabxananın fəaliyyəti, fondu, oxuculara təqdim edilən məlumat bazaları, dünya kitabxanalarının elektron kataloqlarında axtarışın təşkili barədə məlumat vermişdir.

Milli Kitabxana 2006-ci il tarixindən etibarən bütün idarə və sistemlərin kitabxanalarına virtual rejimdə metodik xidmət göstərir. Belə ki, kitabxananın saytında yaradılmış Metodik xidmət bölməsinə daxil olan 426 sorğu cavablandırılmışdır.

İl ərzində regionlara ezamiyyələr zamanı 35 rayon, 3 şəhər və 90 filial kitabxanası əhatə olunmuş və onlara metodik köməklik göstərilmişdir (Əlavə 7)

“İnfrastrukturun təşkili və proqram təminatı” şöbəsi hesabat ili ərzində aşağıdakı istiqamətlərdə işlər görmüşdür:

1. Kompyuterlərin proqram təminatı təkmilləşdirilmişdir
2. Yeni kompyuterlər quraşdırılmışdır
3. 70 nəmrdən ibarət daxili telefonlar quraşdırılmışdır
4. Əlavə şəbəkə xətti çəkilmişdir

Milli Kitabxanada mövcud olan bütün kompüterlərin proqram təminatlarının təkmilləşdirməsi məqsədlə köhnə əməliyyat sistemləri dəyişdirilərək yenisi ilə əvəz olunmuşdur.

Daxili telefonların çəkilişinə başlanılmışdır. Bu məqsədlə kitabxanada mini ATS quraşdırılaraq, ASTERISK proqramı vasitəsilə SIP Server yaradılmışdır. Daxili telefonların quraşdırılması üçün 1000 metrədən artıq şəbəkə xətti çəkilmiş və telefonların nizamlanaraq bu şəbəkə xətti ilə SIP Serverə qoşulması təmin olunmuşdur. Ümumilikdə bu məqsədlə görülmə işlərin nəticəsində kitabxanada 70-ə yaxın daxili telefon quraşdırılaraq istifadəyə verilmişdir.

Bundan əlavə, kitabxanada şəbəkə sisteminin daha da təkmilləşdirilməsi üçün 12 nöqtədə Wi-Fi routerlər quraşdırılmışdır. Bu modemlər nizamlanaraq kitabxananın Serverinə qoşulmuşdur. Bunun nəticəsində kitabxananın şəbəkə əhatə dairəsi daha da genişlənməmişdir.

Milli Kitabxanada elektron resursların yaradılması ilə bağlı görülmə işləri sürətləndirmək və keyfiyyətini artırmaq məqsədlə 15 kompyutera “Kromsator”

adlı yeni proqram yazılmışdır. Kitabların keyfiyyətli çəkilişini təmin etmək üçün köhnə fotostollar yeniləri ilə əvəz olunmuşdur.

Kitabların oxucular tərəfindən yararsız hala salınmasının qarşısını almaq üçün kitabxananın oxu zalında quraşdırılmış video kameralar monitorinq edilmiş və təkmilləşdirilmişdir. Kameralar işlək vəziyyətə gətirilmiş və monitor quraşdırılaraq video yazılma sistemi quraşdırılmışdır.

Kiətbxanada işçilər kompyuterləri işçi stolunda “Ərizələrin qeydiyyatı -LAN” adlı proqram qurulmuşdur ki, bunun vasitəsilə işçilər baş verən problem haqqında məlumatlarını qeyd edirlər.

Milli Kitabxanada keçirilən kütləvi tədbirlər, sərgilər, mühazirələr, kitab təqdimatları ədəbiyyatın təbliğində mühüm rol oynayır.

İl ərzində oxu zallarında, xarici ədəbiyyat və not nəşrləri və səsyzmaları şöbələrində mütəmadi olaraq yeni ədəbiyyat sərgiləri təşkil edilmişdir. Ümumilikdə cari ildə 94 kütləvi tədbir keçirilmişdir.

“20 Yanvar - qanlı və şanlı tariximiz”, “Şəffaflığın artırılması və korrupsiyaya qarşı mübarizə”, TÜRKSÖY kitabxanası seriyasından çap olunmuş “Abdulla Tukay. Seçilmiş əsərləri” və b. kitabların, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, TÜRKSÖY və Milli Kitabxananın birgə təşkil etdiyi Abdulla Tuqay – 125, Abuzər Xələfov -80 beynəlxalq elmi konfrans və b. tədbirlər keçirilmişdir.

2011-ci ildə Milli Kitabxanada gözəl bir ənənənin əsası qoyulmuşdur. Azərbaycan Respublikasının müstəqillik əldə etməsinin 20 illik yubileyi ilə əlaqədar olaraq iyun ayında Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov, direktor müavini Gülbəniz Səfəreliyeva və şöbə müdiri Adilə Abdullayeva N sayılı hərbi hissədə olmuş, əsgərlər üçün kitab icmalı keçirmişlər.

Tədbiri giriş sözü ilə N sayılı hərbi hissənin kapitanı Əmirbəy Baxşiyev açmışdır. O tədbir iştirakçılarını salamlamış və belə bir xeyirxah işə görə Milli Kitabxananın rəhbərliyinə, kollektivinə öz təşəkkürünü bildirmişdir. Sonra çıxış üçün söz Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirova verilmişdir. O, hərbi xidmətdə göstərdiyi şücaətə görə 15 nəfər əsgəri kitabla mükafatlandırmışdır.

Milli Kitabxananın hərbi hissə üçün ayırdığı ictimai-siyasi, tarixi, hərbi vətənpərvərlik mövzusunda, eləcə də müasir yazarların qələmə aldığı bədii ədəbiyyat nümunələri şöbə müdiri Adilə Abdullayeva tərəfindən icmal formasında əsgərlərə təqdim edilmiş, 50 ədəd kitab hərbi hissənin kitabxanasına təhvil verilmişdir.

Tədbirin sonunda əsgərlər Milli Kitabxana haqqında Sənamə kinostudiyası tərəfindən lentə alınmış kinofilmə tamaşa etmişlər.

Kitabxananın fəaliyyəti müxtəlif informasiya vasitələrində – televiziya və radio kanallarında, mətbuatda geniş işıqlandırılmışdır.

M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının beynəlxalq əlaqələri də cari ildə xeyli genişlənmişdir. **İsveçrə, Moldova və İordaniya milli kitabxanaları** ilə ikitərəfli qarşılıqlı əməkdaşlıq haqqında saziş imzalanmışdır. **Serbiya Milli Kitabxanası** və **Boris Yeltsin adına Prezident Kitabxanası** ilə ikitərəfli qarşılıqlı əməkdaşlıq haqqında Memorandum layihələri razılaşdırılmış,

imzalanma məkanı və tarixi haqqında söhbətlər aparılır. **Çexiya Milli Kitabxanası** ilə Memorandumun şərtləri müzakirə olunur.

2011-ci ildə Milli Kitabxanada bir sıra beynəlxalq tədbir və konfranslar keçirilmişdir.

Aprel ayının 12-də **Almaniyanın Berlin Humboldt Universitetinin** professoru xanım Dr. Eva-Maria Aux Xarici İşlər Nazirliyinin təklifi ilə Azərbaycan Milli Kitabxanasında qonaq olmuşdur. Görüş zamanı xanım Eva-Maria bildirmişdir ki, Humboldt Universitetində Azərbaycan tarixi kafedrası açılmışdır və o kafedranın müdürüdür. Universitetdə Azərbaycan tarixi tədris olunmasına baxmayaraq xanım Azərbaycan dilində ədəbiyyatın olmamasını bildirmişdir.

Görüşdə Azərbaycan tarixini, Azərbaycan həqiqətlərini təbliğ və tədris etmək məqsədilə ensiklopediyaların, lüğətlərin, həmçinin, Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə çap olunmuş kitabların Berlin Humboldt Universitetinin kitabxanasına beynəlxalq kitab mübadiləsi yolu ilə göndərilməsi məsələləri müzakirə olunmuşdur.

Görüşdən sonra Humboldt Universitetinin kitabxanasına Azərbaycana aid 505 nüsxə ədəbiyyat göndərilmişdir.

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası ilə birgə İran İslam Respublikasının Mədəniyyət günləri çərçivəsində 4 oktyabr 2011-ci il tarixində Milli Kitabxanada **“Nizami hikməti, Şəhriyar sözü”** adlı dəyirmi masa keçirmişdir. Tədbiri Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov açaraq iki böyük mütəfəkkir şairin işığına toplaşanları salamlamışdır. Sonra tədbir iştirakçıları Nizami Gəncəviyə həsr olunmuş 12 dəqiqəlik filmə tamaşa etmişlər. Çıxış üçün söz Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin şöbə müdiri, şair Vaqif Bəhmənliyə verilmişdir. O, İran İslam Respublikasının Mədəniyyət günlərini ürəkdən təbrik etmiş, bu iki xalqın qardaşlıq tarixi, oxşar mədəniyyətlərinin olmasında islam dininin köklərinin olduğunu vurğulamışdır. O Nizaminin tək şair olduğunu deyil, həm də alim, müəllim, böyük filosof olduğunu qeyd etmişdir. Vaqif müəllim hər bir Azərbaycanlının Nizami əsərlərinin işığında böyüb tərbiyə aldığından, hamımızın şəxsiyyət kimi formalaşmasında Nizami Gəncəvi yaradıcılığının böyük rolu olduğundan, Nizami əsərlərinin xalçaçılıq, rəssamlıq sənətinə, muğamlarımıza və s. təsir göstərdiyindən danışmışdır. İran Mədəniyyət Mərkəzinin müdiri Ağayi Nuri tədbirə gələnləri salamlamış, bu dəyirmi masanın təşkilində əməyi olan hər kəsə təşəkkürünü bildirmişdir. Dəyirmi masanın Mədəniyyət günləri çərçivəsində keçirilməsini qeyd etmiş, mədəniyyət günlərinin iki xalq arasında münasibətlərin möhkəmləndirilməsini, belə konfransların vaxtaşırı keçirilməsini arzulamışdır. Hörmətli akademikimiz, Vasim Məmmədəliyev Nizamisevər, Şəhriyarsevərləri salamlamışdır. O Azərbaycan və fars xalqlarının tarixən eyni adət-ənənələrini, musiqini, şeir, poeziya, geyim, mətbəx mədəniyyətini paylaştığını söyləmişdir. Nə qədər ki, şeir, sənət var, Nizami var deyən Vasim müəllim Nizami Gəncəvini şeir sənətinin Allahı adlandırmışdır. Nizami yaradıcılığında elmlə şeirin bir-birini tamamladığını, onun yaradıcılığının əlçatmaz yüksək zirvə olduğunu qeyd etmişdir. Nizami Gəncəvi yaradıcılığında nəinki anatomiya, fizika, riyaziyyat elminin, hətta musiqinin də öz əksini tapdığını,

Nizami əsərlərində Azərbaycan muğamlarının, qədim musiqi alətlərimizin də öz əksini tapdığını görürük. Farsların özünün çox böyük şairləri olduğu halda, Şəhriyarı XX ərsin Hafizi adlandırırlar- deyən Vasim müəllim Şəhriyar taradıcılığında ictimai məzmun, motivliyin, vətən birliyi arzusunun olduğunu demişdir. Şəhriyarın Azərbaycan dilində, adı danışiq, xalq dilində, hətta şivələrlə çox böyük epopeya yazmağın mümkünlüyünü sübut etdiyini qeyd etmişdir. Nizaminin də ana dilində yazdığını, lakin bizə gəlib çatmadığını təəssüflə qeyd etmişdir. O çıxışının sonunda hər iki Azərbaycan oğluna ədəbi məktəb yaratmaq qismət olduğunu qeyd etmişdir. Şair Əsgər Şahi Şəhriyar əsərlərindəki qeyrəti, mədəniyyəti, hörməti təqib etməyə və tamamlamağa dəvət etmişdir. Nizamişümas alim Teymur Kərimli Nizaminin bir xalqın deyil, bütün dünyanın şairi olduğunu qeyd etmişdir. O Nizami bulağının Azərbaycandan başladığını söyləmişdir. Şəhriyarşünas alim Esmira Fuad Şəhriyarın hələ 7 yaşında Qurani-Kərimi oxuduğundan, onun Nizamidən, Fizulidən, Sədidən, Nəsimidən bəhrələndiyini söyləmişdir. Professor Şahin Fazil Şəhriyar şeirlərinə həsr etdiyi nəzirələrini oxumuşdur. “Ədəbiyyat” qəzetinin şöbə müdiri Adil Cəmil Nizaminin dünya şairi olduğunu, belə dahilərin işığından hər kəsin bəhrələndiyini qeyd etmişdir. Sonda şair Ağacəgər Həsənli Şəhriyarın “Heydərbabaya salam” şeirini söyləmişdir.

Bakıda keçirilən Beynəlxalq Humanitar Forum çərçivəsində 10 oktyabr 2011-ci il tarixində Milli Kitabxanada **“XXI əsrin humanitar çağırışları”** adlı kitabın təqdimat mərasimi keçirilmişdir.

Təqdimat mərasimində Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri akademik Ramiz Mehdiyev və Rusiya Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri Sergey Narişkin iştirak etmişdir.

Tədbiri Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Naziri Əbülfəs Qarayev açaraq qonaqları salamlamış, Beynəlxalq Humanitar Forum ərəfəsində işıq üzü görmüş kitab haqqında qonaqlara məlumat vermişdir.

Akademik Ramiz Mehdiyev və Sergey Narişkin çıxış edərək Azərbaycan, rus və ingilis dillərində nəşr olunmuş kitabın əhəmiyyəti, eləcə də ölkələrimiz arasındakı dostluq münasibətləri haqqında danışıqlar. Kitabda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Rusiya Prezidenti Dmitri Medvedevin humanitar məsələlərlə bağlı nitqləri, çıxışları, məqalələri, müsahibələri əksini tapmışdır.

Sonda Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Naziri Əbülfəs Qarayev bu kitabın hazırlanmasında və nəşrində iştirak edənlərin hamısına – Rusiyanın İTAR-TASS informasiya agentliyinin, Azərbaycan Dövlət Teleqraf Agentliyinin və “Terra” nəşriyyatının kollektivinə və rəhbərliyinə bir daha təşəkkür etmişdir. Tədbir çərçivəsində müvafiq sərgi təşkil olunmuşdur.

4 noyabr 2011-ci il tarixində OCLC (Onlayn Kompyuter Kitabxana Mərkəzi) qeyri-kommersiya təşkilatının MDB ölkələri üzrə koordinatoru Reyn van Haldrop və satış üzrə baş mütəxəssis Vivien Kuk tərəfindən respublikanın aparıcı kitabxanaların mütəxəssisləri üçün “OCLC: üzvlük və servislər yeni erada” adlı beynəlxalq seminar keçirilmişdir.

Tədbiri Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov açaraq qonaqları salamlamış və sözü Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi

Aparatının rəhbəri Firudin Qurbanova vermişdir. Firudin müəllim öz çıxışında OCLC-in məqsəd və vəzifələrindən söhbət açaraq avtomatlaşdırılmış kitabxana şəbəkəsinin yaradılması, saxlanması, və idarə olunması, bu təşkilatın kitabxanalara, kitabxana işinin və kitabxana xidmətinin inkişafına yardım etməsi kimi məsələlərin həll olunmasında böyük rolu olduğunu qeyd etmişdir.

Dr. Reyn van Çarldrop “OCLC-yə giriş və OCLC-də təşəbbüslər və inkişaf”, xanım Viven Kuk isə “World Cat: integral məhsul və xidmətlər toplusu” mövzunda məruzə edərək hazırladıqları təqdimatı nümayiş etdirmişlər. Günortadan sonra mövzu ətrafında çıxış və diskussiyalar aparılmışdır.

13 noyabr 2011-ci il tarixində Azərbaycanda Mərakeş Krallığının Mədəniyyət Günləri çərçivəsində Mərakeş Krallığının Mədəniyyət naziri cənab **Binsalim Himmişin** “**Mədəniyyət və bəşəri inkişafa ümidlər**” mövzusunda mühazirəsi keçirilmişdir.

Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov qonaqları salamlayaraq tədbiri açıq elan etmiş və sözü cənab Binsalim Himmişə vermişdir. Cənab Himmiş “Mədəniyyət və bəşəri inkişafa ümidlər” adlı mühazirəsi ilə çıxış etmiş və ardından verilən sualları cavablandırmışdır.

Tədbirdə Mərakeşin Azərbaycandakı səfiri, Azərbaycanın Mərakeşdəki səfiri və digər qonaqlar iştirak edirdilər. Tədbirin sonunda iştirakçılar Mərakeş və digər ərəb ölkələrinin mədəniyyət, tarix, incəsənət və s. əhatə edən sərgi ilə tanış olmuşlar.

2011-ci il TÜRKSÖY təşkilatı tərəfindən Tatarıstanın görkəmli şairi Abdulla Tuqay ili elan olunmuşdur. Bu məqsədlə Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, TÜRKSÖY təşkilatı və Azərbaycan Milli Kitabxanası birgə 13 dekabr 2011-ci il tarixində **Abdulla Tuqayın 125 illiyinə həsr olunmuş beynəlxalq elmi konfrans** keçirmişdir.

Konfranda Tatarıstan Respublikasının Mədəniyyət Nazirinin birinci müavini İradə Ayupova, Tatarıstan Respublikasının TÜRKSÖY-dakı təmsilçisi Liliya Səttarova, Tatarıstanın Əməkdar Elm Xadimi, professor Rezeda Qəniyeva, Tatarıstan Yazıçılar Birliyinin üzvü, şair Rəhim Gəray, Türkiyə Milli Kitabxanasının şöbə müdirləri Nərmin Avşar, Demet Aktaş, Başqırdıstan Milli Kitabxanasının direktor müavini Razil Bikbulatov, Qazaxıstan Milli Akademiya kitabxanasının şöbə müdiri Nurqayşa Asubek və Azərbaycan Respublikasının TÜRKSÖY-dakı təmsilçisi Elçin Qafarlı iştirak edirdi.

Əvvəlcə qonaqlar Fəxri Xiyabanda ulu ondər Heydər Əliyevin məzarını, daha sonra Şəhidlər Xiyabanını ziyarət etmişlər.

Səhər saat 10 00-da beynəlxalq konfrans işə başlamışdır. Konfransı Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru Kərim Tahirov açaraq iştirakçıları salamlamışdır. TÜRKSÖY təşkilatının hələ bir neçə il əvvəl belə gözəl ənənəyə başlamasını, hər ili bir türk şairi ili elan etməsini alqışlamış, Azərbaycan Milli Kitabxanasında artıq Ə.Z.Validi, Məxdimqulu Fəraqiyə həsr olunmuş beynəlxalq konfransların keçirildiyini bildirmişdir. Kərim Tahirov 2012-ci ilin TÜRKSÖY tərəfindən M.F.Axundzadə ili elan olunmasını tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırmışdır. Belə tədbirlərdə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin maliyyə dəstəyi

ilə çapdan çıxmış kitabların da təqdimat mərasiminin keçirildiyini qeyd etmişdir. Təsadüfə deyil ki, bu gün belə kitablardan biri Ramiz Əskərin tərcümə etdiyi “Abdulla Tuqay. Seçilmiş əsərləri” kitabının da təqdimat mərasimi keçirilir.

Sonra o sözü Mədəniyyət və Turizm nazirinin birinci müavini Vaqif Əliyevə vermişdir. O, öz çıxışında TÜRKSÖY təşkilatı vasitəsilə türkdilli xalqların bir-birinin mədəniyyətini, incəsənətini daha yaxından öyrəndiyini qeyd etmişdir. Tuqay yaradıcılığından danışan nazir müavini onun uşaqlıqdan yetim qalmasına, çıx qısa ömür sürməsinə baxmayaraq, yaradıcılığının onu türk dünyasına tanıtməsindən danışmışdır. TÜRKSÖY kitabxanası çərçivəsində nəfis şəkildə çapdan çıxmış “Abdulla Tuqay. Seçilmiş əsərləri” kitabının tərcüməçisi Ramiz Əskərə belə mükəmməl tərcüməyə görə təşəkkürünü bildirmişdir. Çıxışının sonunda o, konfransın işinə uğurlar arzulamışdır.

Tatarıstan Respublikası tərəfindən dörd nəfərdən ibarət nümayəndə heyətinin iştirak etdiyini bildirən Kərim Tahirov sözü Tatarıstan Respublikasının Mədəniyyət Nazirinin birinci müavini İradə Ayupovaya vermişdir. O, əvvəlcə Tuqay ili elan olunmasını dəstəkləyən TÜRKSÖY təşkilatına, Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə və Milli Kitabxanaya öz təşəkkürünü bildirmişdir. O tərcüməçi Ramiz Əskəri Tatarıstan Respublikasının "Mədəniyyət sahəsindəki xidmətlərinə görə" medalı ilə təltif etmişdir.

Tatarıstan Respublikasının TÜRKSÖY-dakı təmsilçisi Liliya Səttarova silsilə tədbirlərin Azərbaycanda beynəlxalq səviyyədə keçirilməsinə görə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə və Azərbaycan Milli Kitabxanasına öz təşəkkürünü bildirmişdir.

Sonra Abdulla Tuqay haqqında məruzə üçün söz alim, professor, f.e.d., BDU-nun Türk xalqları kafedrasının müdiri Pənah Xəlilova verilmişdir. Pənah Xəlilov onun şəxsi kitabxanasında Tuqayın 15 kitabı olduğunu, lakin hamısının rus dilində olduğunu qeyd edərək belə gözəl kitab üçün Ramiz Əskərə minnətdarlığını bildirmişdir. Pənah Xəlilov Abdulla Tuqayın həyat və yaradıcılığı barədə konfrans iştirakçılarına geniş məlumat verərək, onun azacıq ömründə zəngin irs qoyub getdiyini qeyd etmişdir.

Sonra söz Azərbaycan Milli Akademik Dram Teatrının aktyorları Əli Nur və Solmaz Amanovaya verilmişdir. Onlar Tuqay yaradıcılığından şeirlər oxumuşlar.

Tatarıstanlı professor Rezeda Qəniyeva ömrünün 50 ilini Tatarıstan universitetində Azərbaycan ədəbiyyatının tədrisinə həsr etdiyini, Azərbaycan ədəbiyyatı qarşısında, xüsusilə Nizami Gəncəvinin qarşısında baş əydiyini söyləmişdir. O, Ramiz Əskərə Nəriman Nərimanovun arzusunu yerinə yetirdiyinə görə təşəkkürünü bildirmişdir. O, çıxışında Tuqay yaradıcılığını Azərbaycan şairlərinin yaradıcılığı ilə əlaqələndirmiş, Tuqay yaradıcılığını təhlil etmişdir.

Tatarıstan Respublikasının A.Tuqay mükafatı laureatı, Əməkdar elm xadimi şair Rəhim Gəray Ramiz Əskərin bu kitabının Kazanda təqdimə mərasiminin keçirilməsini arzulamışdır. Tuqay yaradıcılığından danışan şair onu Azərbaycanın Nizamisi, Rusiyanın Puşkini, Özbəkistanın Nəvaisi adlandırmışdır.

Türkiyə Milli Kitabxanasının şöbə müdiri Nərmin Avşar çıxışında Tuqayın həm də bir könül şairi olduğunu qeyd etmiş, Tuqay yaradıcılığından misralar

səsləndirmişdir.

Başqırdıstan Milli Kitabxanasının direktor müavini Razil Bikbulatov Abdulla Tuqayın Başqırdıstan Milli Kitabxanasında qorunan irsindən, Qazaxıstan Milli Akademiya kitabxanasının şöbə müdiri Nurqayşa Asubek Tuqayın həm edə qazax xalqının şairi olduğundan danışmışlar.

Azərbaycan Respublikasının TÜRKSÖY-dakı təmsilçisi Elçin Qafarlı TÜRKSÖY kitabxanası çərçivəsində çapdan çıxan Ramiz Əskərin bu kitabının iki il ərzində 19-cu kitab olduğunu qeyd etmiş, belə məhsuldar əməyə görə tərcüməçiyə minnətdarlığını bildirmişdir.

Türkiyə Respublikasının Azərbaycandakı Səfirliyinin İnkişaf müşaviri Ferruh Tıgılı söz alaraq bizi bir araya gətirən köklərimizin olduğunu, tarixin içindən süzülüb gələn ortaq mədəniyyətimizin bura yığılmağımıza səbəb olduğunu qeyd etmişdir. O, belə nəşrlərin çapına görə TÜRKSÖY təşkilatına, növbəti kitabına görə Ramiz Əskərə minnətdarlığını bildirmişdir.

Sonda söz “Abdulla Tuqay. Seçilmiş əsərləri” kitabının müəllifi Ramiz Əskərə verilmişdir. O, türk xalqlarının ərazisinin 17 mln kv m, türk dünyası əhalisinin 300 mln yaxın olduğunu, 26 türk ləhcəsinin olduğunu, lakin talenin, qismətin, bəxtin, həyatın bu türk xalqlarını parçaladığını, ayırdığını qeyd etmişdir. Lakin indi tarixin qismət etdiyi şansdan faydalanmalı, türk dünyasının birləşməli olduğunu qeyd etmişdir. Türklərin birləşməsinə imkanın yalnız 20 il öncə yarandığını, zamanla ortaq əlifbanın qəbul ediləcəyini söyləmişdir. Tuqaydan danışan müəllif onun 27 illik ömrünü yalnız 7-8 ilini yaradıcılığı həsr edildiyini söyləmişdir.

Konfransın sonunda “Abdulla Tuqay. Seçilmiş əsərləri” kitabının kazan şəhərində təqdimat mərasiminin keçirilməsi qərara alınmışdır.

Konfrans öz işinə yekun vurmuşdur.

14 dekabr 2011-ci il tarixində Milli Kitabxanada Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, TÜRKSÖY təşkilatı və Azərbaycan Milli Kitabxanası birgə görkəmli kitabxanaşünas alim, professor **Abuzər Xələfovun 80 illik yubileyinə həsr olunmuş beynəlxalq elmi konfrans** keçirilmişdir.

Konfransı kitabxananın direktoru Kərim Təhirov açaraq əvvəlcə bütün qonaqları salamlamışdır. O, 30 minlik Azərbaycan kitabxanaçıları ordusunun ağsaqqalını 80 illik yubileyi münasibətilə səmimi qəlbdən təbrik etmiş, ona uzun ömür, cansağlığı və daha böyük müvəffəqiyyətlər arzulamışdır.

Kitabxananın direktoru Kərim Təhirov qeyd etmişdir ki, bu gün həm də Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi ilə çap olunmuş iki kitabın - Abuzər Xələfov “Kitabxana və cəmiyyət” və “Abuzər Xələfov” bibliografik məlumat kitabının təqdimat mərasimi keçirilir.

Abuzər Xələfov haqqında ürək dolusu danışan Kərim Təhirov onu böyük kitabxanaçıları ordusunun müəllimi adlandırmış, hansı kitabxanaçını dindirsən mütləq onun tələbəsi olacağını qeyd etmişdir. 40-dan artıq dərslərin müəllifi olan Abuzər müəllimin kitablarına dünən də, bu gün də, sabah da müraciət ediləcəyini bildirmişdir. Abuzər Xələfovun hər kəsə qismət olmayan tale yaşadığından danışan

Kərim Tahirov onu müəllimlər müəllimi adlandırmış, onun layiq olduğu bütün titullara - Əməkdar Elm Xadimi, Prezident təqaüdçüsü, “Şöhrət” ordeninə sahib olduğunu bildirmişdir. Çıxışının sonunda o, Abuzər Xələfova qələminin heç vaxt korşalmamasını, qəlbinin qocalmamasını, enerjisinin tükənməməsini arzulamışdır. Sonra o konfransı açıq elan edərək sözü Mədəniyyət və Turizm naziri cənab Əbülfəs Qarayevə vermişdir.

Cənab Nazir əvvəlcə nazirliyin bütün kollektivi adından Abuzər Xələfovü təbrik etmiş, ona cansağlığı arzulamışdır. O, Abuzər Xələfov üçün bu salonun yetərli olmadığını, Azərbaycanda 30 minlik kitabxanaçı ordusunun olduğunu, hamısının da müəllimi Xələfovün olduğunu, onun yetirmələri olduğunu qeyd etmişdir. Cənab nazir həm də kitabxanaçılar adından onu təbrik etmişdir.

“Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”nın işlənməsində Abuzər Xələfovun çox böyük xidmətlərindən danışan Əbülfəs Qarayev onun yenilikçi olduğunu söyləmişdir. Nazir əvvəlcə Milli Kitabxananın rəhbərliyinə, onun bütün əməkdaşlarına və TÜRKSÖY təşkilatına belə beynəlxalq konfransı keçirdiyinə görə minnətdarlığını bildirmişdir.

Tatarıstan Respublikasının Mədəniyyət Nazirinin birinci müavini İradə Ayupova Abuzər Xələfovü həm Tatarıstan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi adından, həm də Tatarıstan Milli Kitabxanası adından təbrik etmişdir. Bu gün Azərbaycan Respublikasında kitabxanaçılıq sahəsinə ayrılan diqqətin və verilən qiymətin Abuzər Xələfovun xidməti olduğunu vurğulamışdır.

Millət vəkili, Mədəniyyət Komitəsinin sədri, professor Nizami Cəfərov Türk dünyasının kitabının 1500 il, yazılı kitabın 200 ildən artıq yaşı olduğunu qeyd etmişdir. Azərbaycanda kitabxanaların açılmasının XX əsrin əvvəllərinə təsadüf etməsinə baxmayaraq, kitabxanaçılıq elminin tarixinin xeyli sonraya təsadüf etdiyindən və bunun Abuzər Xələfovun adı ilə bağlı olduğundan danışmışdır. O, ali kitabxanaçılıq təhsilinin əsasının Abuzər müəllim tərəfindən qoyulduğunu, bu peşəyə nüfuz gətirdiyini diqqətə çəkmişdir.

Sonra məruzə üçün söz BDU-nun dosenti, pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru Knyaz Aslana verilmişdir. Professor Abuzər Xələfovun yaradıcılığı haqqında geniş və ətraflı məruzə edən K.Aslan onun şəxsi keyfiyyətlərindən də danışmışdır. Görkəmli alimin kitabxanaşünaslıq-biblioqrafiya elmi sahəsində əvəzsiz xidmətlərindən danışmışdır. O, Abuzər müəllimin alimliklə müəllimliyi, insanlıqla ziyalılığını, müdrikliklə aqilliyini qoşalaşdıran, birləşdirən, zirvələşdirən şəxsiyyətlərdən olduğunu qeyd etmişdir. O, Xələfovun yüksək səviyyəli alim, səriştəli pedaqog-müəllim, təcrübəli rəhbər işçi, fəal ictimai xadim olmasından, onun səmərəli elmi fəaliyyətinin həm Azərbaycanda, həm də xarici ölkələrdə geniş şöhrət qazanmasından danışmışdır.

Azərbaycan Respublikasının TÜRKSÖY-dakı nümayəndəsi Elçin Qafarlı TÜRKSÖY-un baş katibi Düsen Kaseinovun təbrikini Abuzər Xələfova çatdırmışdır.

Türkiyə Milli Kitabxanasının şöbə müdiri Demet Aktaş Türkiyə Milli Kitabxanasının direktoru Tuncel Acar və bütün kollektiv adından Abuzər Xələfovü təbrik etmiş, ona cansağlığı arzulamışdır.

Qazaxıstan Milli Akademiya kitabxanasının şöbə müdiri Nurqayşa Asubek də kitabxana rəhbərliyi və kollektivi adından Xələfov üçün təbrik nitqi söyləmişdir.

Sonda söz yubilyara verilmişdir. O bu qədər insanın bu gün beynəlxalq elmi konfransa yığılması üçün təşəkkürünü bildirmişdir. O qeyd etmişdir ki, insanı mənsub olduğu xalq, millət qiymətləndirəndə məşhur olur və bu gün o belə insanlardan biridir. İnsanın xoşbəxtliyi onun uzun ömür yaşamasındadır, yaşlı adama verilən qiymət onun ömrünün uzadılmasına səbəb olur. O, bu tədbirin keçirilməsinə görə TÜRKSOY təşkilatına, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə, Milli Kitabxanaya dərin minnətdarlığını bildirmişdir. Türk xalqlarının nümayəndələrinə - Türkiyə, Tatarıstan, Qazaxıstan, Başqırdıstandan gəlmiş qonaqlara minnətdarlığını bildirmişdir.

Tədbir iştirakçıları Milli Kitabxananın əməkdaşları tərəfindən hazırlanmış “Abuzər Xələfov” adlı elektron məlumat bazası ilə tanış olmuşlar.

Milli Kitabxanasının əməkdaşları 2011-cu ildə 8 ölkədə xarici ezamiyyədə olmuş, beynəlxalq sərgilərdə, seminar və konfranslarda, milli kitabxanaların yubiley tədbirlərində, stajorluqlarda iştirak etmişlər.

Milli Kitabxananın direktor müavini Mələk xanım Hacıyeva, Elektron resursların yaradılması şöbəsinin böyük kitabxanaçısı İlahə Quliyeva və Avtomatlaşdırma və proqram təminatı şöbəsinin aparıcı proqramçı mühəndisi İlqar Cəfərov Azərbaycan Milli Kitabxanası ilə Slovakiya Milli Kitabxanası arasında bağlanmış birgə əməkdaşlıq barədə Memorandumun şərtlərinə uyğun olaraq 07-10 fevral 2011-ci il tarixində Slovakiya Respublikasına ezam olunmuş, **Slovakiya kitabxanalarında** olmuşlar. Ezamiyyənin əsas məqsədi Slovakiya kitabxanaları ilə yaxından tanış olmaq, onların avtomatlaşdırma, idarəetmə sistemi VIRTUA-nın tətbiqini öyrənmək və təcrübə mübadiləsi aparmaq idi.

Slovakiya Milli Kitabxanasında olarkən onların iş strukturları ilə tanışlıq olmuş, problemlər birgə müzakirə olunmuş və onların həlli yolları aydınlaşdırılmışdır.

Ezamiyyə müddətində əməkdaşlarımız Vranov şəhərində Hornozemplinska kitabxanasında, Presov şəhərində P.O. Hviezdoslav adına Regional Kitabxanada, Liptovskiy-Mikulas şəhərində General Milan Rastislav Stefanikin Silahlı Qüvvələr Akademiyasının kitabxanasında, Ruzemberok şəhərində Katolik Universitetinin kitabxanasında olmuş, onların iş təcrübələri ilə maraqlanmışlar.

Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov 1-6 may tarixində **İsveçrədə** rəsmi səfərdə olmuşdur. Səfər çərçivəsində 4 may 2011-ci il tarixində M.F.Axundov adına **Azərbaycan Milli Kitabxanası ilə İsveçrə Milli Kitabxanası arasında qarşılıqlı əməkdaşlıq haqqında Memorandum** imzalanmışdır. Memorandumu Azərbaycan Respublikası tərəfindən Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru Kərim Tahirov İsveçrə Konfederasiyası tərəfindən İsveçrə Milli Kitabxanasının direktoru xanım Mari-Kristin Doffi imzalamışdır.

Memorandumda yaxın 5 il ərzində Azərbaycan Milli Kitabxanası ilə İsveçrə Milli Kitabxanası arasında qarşılıqlı əməkdaşlıq perspektivləri, beynəlxalq kitab mübadiləsi, sistemli olaraq yeni ədəbiyyat mübadiləsi, təcrübə, biblioqrafik yazıların mübadiləsi, beynəlxalq sərgi, konfrans və seminarların keçirilməsi və s. məsələlər öz əksini tapmışdır.

Memorandumun imzalanma mərasimində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsi Prezident Kitabxanasının direktoru Mayıl Əhmədov, Prezident Kitabxanasının bölmə müdiri Kəmalə Sarıcalinskaya, Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Kitabxana işi sektorunun işçisi Əfsun Əhmədov iştirak etmişlər.

Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov 14-17 aprel 2011-ci il tarixlərində **Türkiyə Mill Kitabxanasının** yaranmasının 65 illik yubiley tədbirlərində iştirak etmişdir. Azərbaycan Milli Kitabxanasının təmsil olunduğu tədbirdə ABŞ Konqres kitabxanasının Şərq şöbəsinin müdiri, Rusiya Dövlət kitabxanasının prezidenti, Rusiya Milli Kitabxanasının, Mərakeş və İngiltərə kitabxanalarının direktor müavinləri, Macarıstan, Krım-tatar və Qüzey Qıbrıs Türk Cümhuriyyəti kitabxanalarının direktorları və b. iştirak etmişlər.

Tədbirlər çərçivəsində “Mədəniyyətlərarası münasibətlərdə Milli kitabxanaların yeri” mövzusunda konfrans keçirilmişdir.

Milli Kitabxananın Kitabxanaşünaslıq Elmi tədqiqat şöbəsinin müdiri Sədaqət Əhmədli sentyabr ayının 18- dən 24- dək **Moskva şəhərində MDB ölkələrinin gənc ixtisasçıları üçün təşkil olunan ixtisasartırma tədbirində** iştirak etmişdir. Tədbirin keçirilməsində əsas məqsəd MDB ölkələrində çalışan gənc ixtisasçıları Moskva şəhərində yerləşən kitabxanalarının işi ilə yaxından tanış etmək idi. İxtisasartırma Qeyri Kommersiya Əməkdaşlıq Təşkilatı Avrasiya Kitabxanalar Assambleyası ilə birgə MDB Dövlətlərarası Humanitar Əməkdaşlıq Fondu tərəfindən təşkil olunmuşdur. 11 ölkənin (Rusiya, Azərbaycan, Belarus, Ukrayna, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Moldova, Türkmənistan, Tacikistan və s.) iştirak etdiyi tədbirdə Milli Kitabxanaları 20 kitabxanaçı təmsil edirdi.

Beş gün davam edən ixtisasartırma tədbirində ölkənin 7 qabaqcıl kitabxanasına – Rusiya Dövlət Kitabxanasına, Rusiya Dövlət kütləvi tarixi kitabxanasına, M.İ.Rudomino adına Ümumrusiya xarici ədəbiyyat kitabxanasına, M.V.Lomonosov adına MDU-nun elmi kitabxanasına, Rusiya Dövlət Gənclər kitabxanasına, Losevin və Qoqolun ev kitabxanalarına və altı mədəniyyət ocağına (muzey, qalereya, qoruq və s.) turlar təşkil olunmuşdur.

Milli Kitabxananın Xidmət işləri üzrə direktor müavini Gülbəniz Səfərəliyeva və Kitabxanaların metodik təminatı şöbəsinin müdiri Adilə Abdullayeva sentyabr ayının 23-dən 25-dək **Türkmənistan Respublikasında təşkil olunan “Kitab - əməkdaşlıq və inkişaf yolu” adlı VI Beynəlxalq kitab sərgi-yarmarkada** iştirak etmişlər. Tədbirdə həmçinin “Şirvannəşr” nəşriyyatının müdiri, yazıçı Qəşəm İsabəyli də iştirak edirdi.

Türkmənistan Respublikasının müstəqilliyinin 20-ci ildönümünə həsr olunmuş sərgiyə 10-dan çox xarici ölkə dəvət olunmuşdur. Azərbaycanın tarixi, milli qəhrəmanları, beynəlxalq əlaqələri, ədəbiyyatı, folkloru, mədəniyyəti,

incəsənəti, turizmi və digər sahələri əhatə edən 250-dən çox kitab tədbir iştirakçıları və yerli sakinlər tərəfindən böyük maraqla qarşılanmışdır.

Tədbirdə həm M.F. Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası, həm də “Şirvannəşr” nəşriyyatı diplomla təltif edilmişlər.

Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov 12-16 oktyabr 2011-ci il tarixlərində Almaniya Federativ Respublikasının **Frankfurt şəhərində keçirilən 62-ci Beynəlxalq Kitab Sərgisində** iştirak etmişdir. Azərbaycan Respublikasının dördüncü dəfə qoşulduğu 62-ci Frankfurt Beynəlxalq Kitab Sərgisində 125 ölkənin 7500 müəssisəsi təmsil olunurdu.

5 gün davam edən kitab sərgisində ölkəmizin zəngin mədəniyyətinə, incəsənətinə dair kitablar, Heydər Fondu tərəfindən çap olunmuş milli ornamentləri özündə əks etdirən nəfis tərtibatlı kitablar, Dağlıq Qarabağ probleminə dair kitablar və s. sərgilənmişdir.

Milli Kitabxananın direktor müavini Mələk xanım Hacıyeva 15-17 noyabr 2011-ci il tarixində Almatı şəhərində Qazaxıstan Respublikasının müstəqilliyinin 20 illik və **Qazaxıstan Milli Kitabxanasının 80 illik** yubiley tədbirlərində iştirak etmişdir.

Tədbirlər çərçivəsində Qazaxıstan Milli Kitabxanası tərəfindən təşkil olunan “Avrasiya kitabxanaları yeni formatda” adlı beynəlxalq konfrans keçirilmişdir. Konfransın əsas məqsədi MDB ölkələri kitabxanalarının E-resurslar və E-kitabxanalar sahəsində əməkdaşlığının yeni strategiyasının işlənib hazırlanmasından, bu sahədə olan qabaqcıl təcrübənin geniş yayılmasından ibarət idi. Konfrans “MDB ölkələrinin humanitar əməkdaşlıq üzrə ölkələrarası fondu”nun (MFSQ) dəstəyi ilə keçirilmişdir.

Konfransda MDB ölkələrinin Mədəniyyət Nazirliyinin nümayəndələri, milli və dövlət kitabxanalarının rəhbərləri, Qazaxıstan Respublikasının respublika və vilayət kitabxanalarının, eyni zamanda elm, təhsil və mədəniyyət idarələrinin nümayəndələri iştirak edirdi.

Milli Kitabxananın direktor müavini Gülbəniz Səfəraliyeva 23-25 noyabr 2011-ci il tarixində Başqırdıstanın paytaxtı Ufa şəhərində keçirilən Əhməd Zəki Validi adına **Başqırdıstan Milli Kitabxanasının yaranmasının 175 illik yubiley** tədbirində və tədbir çərçivəsində keçirilən “Milli Kitabxanaların mədəni-sosioloji məkanda yeri və rolu” adlı regionlararası elmi-praktik konfransda iştirak etmişdir.

“Milli Kitabxanaların mədəni-sosioloji məkanda yeri və rolu” adlı regionlararası elmi-praktik konfrans 3 sektorda işə başlamışdır.

Azərbaycan Milli Kitabxanasını təmsil edən G.Səfəraliyeva “Milli Kitabxanaların etno-mədəni müxtəlifliklərin inkişafında və qorunub saxlanmasında rolu və mədəni dialoq” sektorunun işində iştirak etmişdir.

2011-ci ildə dövrü mətbuat səhifələrində Milli Kitabxana haqqında 99 material dərc olunmuşdur.

Milli Kitabxananın nəzdində fəaliyyət göstərən Ekspert Komissiyası tərəfindən xaricə aparılmasına 5 icazə sertifikatı verilmişdir. Sertifikatın 3-ü sərgidə nümayiş olunacaq ədəbiyyatlar üçün (qaytarılmaq şərtilə), 2-i isə xarici

ölkələrdə keçirilən beynəlxalq kitab sərgilərində nümayiş olunmaq məqsədilə (qaytarılmamaq şərtilə) verilmişdir.

İl ərzində kitabxananın və ayrı-ayrı şöbələrin fəaliyyəti mütəmadi olaraq direktoryanı icaslarda müzakirə edilmişdir. Bu müzakirələr kitabxananın işini daha keyfiyyətli qurmağa, mübahisəli məsələlərin kollegial həllinə şərait yaratmışdır.